

Budgetuppföljning mars 2021

Rapportperiod: 2021-03-31

Organisation: Utbildningsnämnd

Innehåll

Budgetuppföljning mars 2021.....	2
Måluppfyllelse.....	2
Ekonomi.....	2
Verksamhetens nettokostnader per kostnadsslag.....	3
Verksamhetens nettokostnader: utbildningsnämndens beställarfunktion.....	3
Verksamhetens nettokostnader: egen regi.....	5
Alla prognoser.....	6
Investeringar.....	7
Risker.....	7

Budgetuppföljning mars 2021

Måluppfyllelse

I Danderyd bedriver alla kommunala verksamheter en kostnadseffektiv verksamhet (egen regi)

Nämnden prognostiserar att målsättningen för året ej kommer att uppnås. Bedömningen baseras på verksamheternas ekonomiska rapportering som visar att några grundskolor och gymnasiet inte kommer vara i ekonomisk balans för 2021. Flera verksamheter inom ungdom och skola har ett sviktande elevunderlag som medfört att åtgärdsplaner satts upp för att så snart som möjligt komma i ekonomisk balans. Det minskade elevunderlaget gör att skolorna i egen regi behöver fortsätta arbetet med att attrahera elever samt minska sina personal- och lokalkostnader. Detta arbete har pågått en längre tid men det är en långsiktig process som behöver tid för att ge full verkan. För 2021 kommer målet av denna anledning inte att uppfyllas.

För övriga nämndmål prognostiserar utbildningsnämnden inga avvikelser.

Ekonomi

Sammanställningen nedan visar nämndens intäkter, kostnader och prognosavvikelse för helåret mot budget. Intäkter och kostnader inkluderar även interna transaktioner, främst i form av skolpeng mellan utbildningsnämndens beställarfunktion och förskolor/skolor i egen regi.

År: 2021 Period: Mars Budgettyp: Prognos 2 Enhet: Mnkr (vänt tecken)

Utbildningsnämnden	Utfall Mar 2021	Budget Mar 2021	Prognos helår 2021	Budget helår 2021	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2020
INTÄKTER	185,7	191,2	738,1	758,3	-20,2	-3%	766,7
KOSTNADER	-407,6	-413,4	-1 644,7	-1 649,8	5,1	0%	-1 653,4
Nettokostnader	-221,9	-222,2	-906,6	-891,5	-15,1	2%	-886,7

För år 2021 prognostiserar nämnden en negativ avvikelse mot budget med 15,1 mnkr vilket motsvarar 2 procent av budgeterade nettokostnader. Avvikelsen beror främst på lägre intäkter inom egen regi.

Redovisat utfall per 31 mars är ett överskott på 0,3 mnkr. Ett överskott på 2,2 mnkr inom utbildningsnämndens beställarfunktion reduceras av ett underskott på 1,9 mnkr inom verksamheten i egen regi.

Verksamhetens nettokostnader per kostnadsslag

Sammanställningen nedan visar fördelningen av nämndens nettokostnader per kostnadsslag och prognosavvikelse för helåret mot budget.

År: 2021 Period: Mars Budgettyp: Prognos 2 Enhet: Mnkr (vänt tecken)

Nettokostnad per kostnadsslag (mnkr)	Utfall Mar 2021	Budget Mar 2021	Prognos helår 2021	Budget helår 2021	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2020
Anslag	-10,7	-13,5	-57,8	-57,8	0,0	0%	-57,8
Volym	-210,4	-209,8	-833,7	-833,7	0,0	0%	-814,9
Egen regi	-0,8	1,1	-15,1	0,0	-15,1	n/a	-14,0
Nettokostnader	-221,9	-222,2	-906,6	-891,5	-15,1	2%	-886,7

Verksamhetens nettokostnader: utbildningsnämndens beställarfunktion

Sammanställningen nedan visar fördelningen av nämndens nettokostnader per verksamhet och prognosavvikelse för helåret mot budget för utbildningsnämndens beställarfunktion. Hänsyn har tagits till förändringar i den nya befolkningsprognosen från januari 2021 samt de volymer som verksamheterna har haft under det första kvartalet. Det förekommer avvikelser på verksamhetsnivå, men på totalen bedöms budgeten vara i balans.

År: 2021 Period: Mars Konto: RR Budgettyp: Prognos 2 Enhet: Mnkr (vänt tecken)

Utbildningsnämndens beställarfunktion	Utfall Mar 2021	Budget Mar 2021	Prognos helår 2021	Budget helår 2021	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2020
Nämnd och förvaltning	-3,3	-3,8	-15,4	-15,4	0,0	0%	-14,7
Förskola	-43,0	-43,3	-171,8	-172,8	1,0	-1%	-173,3
Grundskola	-126,7	-128,9	-510,6	-511,4	0,8	0%	-505,5
Gymnasium	-39,2	-38,0	-156,5	-154,2	-2,3	1%	-148,6
Kommunal vuxenutbildning	-2,3	-2,3	-9,2	-9,2	0,0	0%	-6,3
Särskola	-5,9	-6,1	-24,2	-24,7	0,5	-2%	-21,8
Övrig verksamhet	-0,7	-0,9	-3,7	-3,7	0,0	0%	-2,4
Summa beställarfunktion	-221,1	-223,3	-891,5	-891,5	0,0	0%	-872,7

Nämnd och förvaltning

Anslag:

Nämnd och förvaltning prognostiserar ingen avvikelse mot budget för 2021.

Redovisat utfall per 31 mars är ett överskott på 0,5 mnkr, en avvikelse som beror på att alla kostnader inte uppstår i den takt som de är budgeterade.

Förskola

Volym:

Antal barn i förskolan har under första kvartalet varit fler än budgeterat. Den nya befolkningsprognosen från januari 2021 visar dock att antalet förskolebarn kommer sjunka till hösten då fler barn lämnar förskolan för förskoleklass än antalet 1-åringar som förväntas börja i förskolan. Totalt medför det ett prognostiserat överskott på 1,0 mnkr för förskolans volymrelaterade kostnader.

Redovisat utfall per 31 mars är ett underskott på 0,3 mnkr för förskolans volymrelaterade kostnader. Avvikelsen beror på fler barn än budgeterat under första kvartalet.

Anslag:

Förskolans anslagsfinansierade kostnader prognostiserar ingen avvikelse mot budget för 2021.

Redovisat utfall per 31 mars är ett överskott på 0,6 mnkr för förskolans anslagsfinansierade kostnader. Avvikelsen beror främst på att kostnaderna relaterade till statsbidraget Bättre språkutveckling i förskolan samt övriga utvecklingsinsatser i förskolan kommer senare under året.

Grundskola

Volym:

Antalet elever i grundskolan 2021 avviker inte nämnvärt från budget eller den nya befolkningsprognosen. Dock är antalet elever som är inskrivna på fritids färre än budgeterat. Totalt medför det ett prognostiserat överskott på 0,8 mnkr på grundskolans volymrelaterade kostnader.

Redovisat utfall per 31 mars är ett överskott på 1,0 mnkr för grundskolans volymrelaterade kostnader. Avvikelsen beror främst på färre elever på fritids än budgeterat samt lägre kostnader för nyanländresurs.

Anslag:

Grundskolans anslagsfinansierade kostnader prognostiserar ingen avvikelse mot budget för 2021.

Redovisat utfall per 31 mars är ett överskott på 1,2 mnkr för grundskolans anslagsfinansierade kostnader, främst särskilt stöd. Den positiva avvikelsen bedöms reduceras i takt med att ansökningar beviljas under fortsättningen av året.

Gymnasium

Volym:

Antalet elever i gymnasium har under vårterminen överstigit både budget och den nya befolkningsprognosen, vilket medför en ökad kostnad för utbetald programpeng. Prognosen har anpassats till de nya volymerna. För höstterminen var en ökad volym i nivå med vårterminen redan budgeterad. Totalt medför det ett prognostiserat underskott på 2,3 mnkr för gymnasieskolans volymrelaterade kostnader.

Redovisat utfall per 31 mars är ett underskott på 1,2 mnkr för gymnasieskolans volymrelaterade kostnader. Avvikelsen beror på fler elever samt högre genomsnittlig programpeng än budgeterat.

Anslag:

Gymnasieskolans anslagsfinansierade kostnader prognostiserar ingen avvikelse mot budget för 2021.

Redovisat utfall per 31 mars är ett överskott på 0,5 mnkr för grundskolans anslagsfinansierade kostnader, främst särskilt stöd. Den positiva avvikelsen bedöms reduceras i takt med att ansökningar beviljas under fortsättningen av året.

Kommunal vuxenutbildning

Volym:

Prognos för helåret 2021 har ännu ej erhållits från Kunskapscentrum nordost (KCNO) och därmed prognostiseras ingen avvikelse mot budget för den kommunala vuxenutbildningen.

Särskola

Volym:

Antalet elever i grundsärskolan följer budget. Gymnasiesärskolan har under de första månaderna haft ett par färre elever än budgeterat, vilket medfört lägre kostnader under första kvartalet. Då kostnaden per elev är hög i särskolan kan även små volymförändringar få stor inverkan på prognosen framåt. Prognosen för helåret är ett överskott på 0,5 mnkr för särskolan.

Redovisat utfall per 31 mars är ett överskott på 0,2 mnkr för särskolan, till följd av färre elever i gymnasiesärskolan.

Övrig verksamhet

Anslag:

Övrig verksamhet prognostiserar ingen avvikelse mot budget för 2021.

Redovisat utfall per 31 mars är ett överskott på 0,2 mnkr för övrig verksamhet, en avvikelse som beror på att alla kostnader inte uppstår i den takt som de är budgeterade.

Verksamhetens nettokostnader: egen regi

Sammanställningen nedan visar fördelningen av egenregins nettokostnader per verksamhet och prognosavvikelse för helåret mot budget.

År: 2021 **Period: Mars** **Budgettyp: Prognos 2** **Enhet: Mnkr (vänt tecken)**

Egen regi	Utfall Mar 2021	Budget Mar 2021	Prognos helår 2021	Budget helår 2021	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2020
Central förvaltning	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0%	1,4
Förskolor	0,7	0,1	-0,9	0,0	-0,9	n/a	-0,2
Ungdom och skola	-1,7	0,8	-14,2	0,0	-14,2	n/a	-15,1
Summa egen regi	-0,8	1,1	-15,1	0,0	-15,1	n/a	-14,0

Central förvaltning egen regi:

Central förvaltning egen regi prognostiserar ingen avvikelse mot budget för 2021.

Förskolor egen regi:

Förskolorna i egen regi prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 0,9 mnkr. Det är enstaka förskolor som har ekonomiska svårigheter och främsta orsaken är för få barn i kö. I budgetarbetet identifierades att förskolorna kommer ha svårigheter att nå budget 2021, vilket resulterade i att åtgärder vidtagits för att anpassa kostnaderna. Åtgärderna handlar bland annat om att minska antalet avdelningar och personal utifrån den mängd barn som förskolorna beräknas ha.

Redovisat utfall per 31 mars är ett överskott på 0,6 mnkr för förskolorna i egen regi. Färre inskrivna barn under höstterminen än vårterminen leder dock till ett prognostiserat underskott för helåret 2021.

Ungdom och skola egen regi:

Ungdom och skola prognostiserar ett underskott på 14,2 mnkr. Underskottet är 1,7 mnkr bättre än föregående prognos. Underskottet förklaras till stor del av att utbudet av platser på skolor är för stort i förhållande till antalet elever i kommunen. Detta gäller främst i Djursholm men även vissa andra skolor har ett minskat elevunderlag att hantera. Åtgärdsplaner börjar nu få effekt, vilket leder till att prognosen för grundskolorna har förbättrats sedan förra prognosen. Till nästa prognos förväntas skolorna veta mer om när olika kostnadseffektiviseringar kommer vara genomförda. Eftersom de största utgifterna för skolan är lokaler och personal tar åtgärderna tid att genomföra. För att verksamheterna ska komma i balans behövs dock strukturella åtgärder för att hantera exempelvis för stora lokalytor och hantering av skolor med svagt elevunderlag.

Danderyds gymnasium prognostiserar ett underskott, ledningen fortsätter nu arbetet med en kostnadsöversyn. Samtliga skolor som prognostiserat ett underskott arbetar aktivt med åtgärdsplaner för sin verksamhet.

Redovisat utfall per 31 mars är ett underskott på 2,5 mnkr för skolor i egen regi. Underskottet är drivet av samma skolor som har en negativ prognos för helåret.

Alla prognoser

Sammanställningen nedan visar nämndens budget och prognos per verksamhet vid respektive prognostillfälle.

År: 2021 Period: Mars Konto: RR Enhet: Mnkr (vänt tecken)

Ansvar	Budget helår 2021	Prognos 1 Helår 2021	Prognos 2 Helår 2021	Prognos 3 Helår 2021	Prognos 4 Helår 2021
Nämnd och förvaltning	-15,4	-15,4	-15,4		
Förskola	-172,8	-172,8	-171,8		
Grundskola	-511,4	-511,4	-510,6		
Gymnasium	-154,2	-154,2	-156,5		
Kommunal vuxenutbildning	-9,2	-9,2	-9,2		
Särskola	-24,7	-24,7	-24,2		
Övrig verksamhet	-3,7	-3,7	-3,7		
Summa beställarfunktion	-891,5	-891,5	-891,5		
Central förvaltning	0,0	0,0	0,0		
Förskolor	0,0	0,0	-0,9		
Ungdom och skola	0,0	-15,9	-14,2		
Summa egen regi	0,0	-15,9	-15,1		
Summa Utbildningsnämnd	-891,5	-907,4	-906,6		

Utbildningsnämndens beställarfunktion har inte förändrat prognosen som helhet jämfört med föregående prognos. Dock förekommer avvikelser på verksamhetsnivå efter analys av volymer och ny befolkningsprognos.

Egen regi har förbättrat prognosen med 0,8 mnkr jämfört med föregående prognos. En positiv justering på skolorna på 1,7 mnkr reduceras delvis av att förskolorna prognostiserar ett underskott på 0,9 mnkr i den senaste prognosen.

Investeringar

Sammanställningen nedan visar nämndens investeringar och prognosavvikelse för helåret mot budget.

År: 2021 Period: Mars Konto: RR Projekttyp: Investering Enhet: Mnkr (vänt tecken)
Budgettyp: Prognos 2

Projekt	Utfall Mar 2021	Budget Mar 2021	Prognos helår 2021	Budget helår 2021	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %
Investeringar egen regi	-0,1	-0,7	-3,0	-3,0	0,0	0%
Summa Alla projekt	-0,1	-0,7	-3,0	-3,0	0,0	0%

Risker

Utbildningsnämndens beställarfunktion:

Riskerna består främst i eventuella avvikelser från aktuell befolkningsprognos. Budgeten består till allra största del av kostnader för grundbelopp till förskola, skola, gymnasium, särskola och vuxenutbildning. Det ekonomiska utfallet är kopplat till volym och därmed inte möjligt att påverka annat än via nivån på peng som redan är beslutad för 2021. Erfarenheterna från de senaste åren är dock att befolkningsprognosen totalt sett stämt väl överens med verkligheten, med vissa variationer mellan åldrar. Beräkningen av antal barn och elever i budget 2021 är baserad på befolkningsprognosen från januari 2020. Budgeterade kostnader beräknas utifrån befolkningsprognosen samt vissa antaganden, exempelvis gällande andel som går på fritids och andel som går vilka gymnasieprogram. I prognosen har sedan volymerna följts upp och kostnaderna har justerats utifrån inskrivna barn och elever vårterminen 2021. Till grund för prognosen ligger även den nya befolkningsprognosen från januari 2021.

Till utbildningsnämnden har begäran från fristående huvudman inkommit om extra ersättning utöver beslutat grundbelopp på grund av underskott inom verksamheter i egen regi tidigare år. Ärendet är inte avslutat när detta skrivs och ärendet kan få ekonomiska konsekvenser 2021.

Utbildningsnämndens verksamheter i egen regi:

I arbetet med att nå given budgetram för 2021 och framåt har förvaltningen under 2019 och 2020 gjort stora besparingar och effektiviseringar inom samtliga verksamheter. Trots detta finns en uppenbar risk att några enheter fortsätter generera underskott mot budget 2021.

Intäkterna minskar generellt för grundskolorna. Flera skolor har fått färre elever och prognoser visar att flera av enheterna kommer att få ett minskat antal elever och klasser inför läsåret 2021/2022. Ett par skolor har idag tre parallella klasser i årskurs 6 men bara en förskoleklass. Detta är en trend som ställer stora krav på verksamhetsanpassningar. Det blir svårt för skolorna att finansiera gemensamma kostnader som ledning och lokaler samtidigt som en effektiv personalplanering och schemaläggning försvåras.

Uppräkningen av pengarna med en procent innebär i praktiken effektiviseringskrav på en verksamhet som redan vidtagit stora åtgärder för att minska kostnader och som uppvisat underskott under 2020.

Ett systematiskt arbete pågår för att utröna vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas för att öka intäkter och minska kostnader. En åtgärdsplan är framtagen. Ytterligare beslut om förändringar är nödvändiga för att åstadkomma ett resultat i nivå med budget.